

Bendras Europos Socialiniu Partneriu Organizaciju Projektas

„Centrines ir Rytu Europos Socialiniu Partneriu Dalyvavimas Europos Socialiniame
Dialogue: kokie yra socialiniu partneriu poreikiai?“

Lietuvos nacionalinio seminaro ataskaita
Vilnius
Lietuva
2004 metu vasario 17 – 18d.

Paruoše *ARITAKE-WILD*
2004 vasaris

Bendras Europos Socialiniu Partneriu Organizaciju Projektas:

„Centrines ir Rytu Europos Socialiniu Partneriu Dalyvavimas Europos Socialiniame Dialoge: kokie yra socialiniu partneriu poreikiai?“

Vilnius
Lietuva
2004 metu vasario 17 – 18d.

Antrasis iš penkiu nacionaliniu seminaru, siekiant nustatyti organizacines bei individualias savybes, padesiancias dalyviams efektyviai dalyvauti Europos Socialiniame Dialoge, 2004 metu vasario 17 -18 dienomis buvo surengtas Lietuvoje.

Lietuvos socialiniams partneriams dvieju dienu laikotarpiui buvo numatyti sekantys tikslai:

- Nustatyti organizaciju bei individu, efektyviausiai galesianciu prisideti prie Europos Socialinio Dialogo, savybes;
- Sukurti individualius socialiniu partneriu organizaciju bei bendru veiksmu planus, siekiant pasiruošti ju aktyviam dalyvavimui Europos Socialinio Dialogo procese istojus i ES 2004 metu geguzes 1 diena.

Seminare dalyvavo Lietuvos darbdaviu organizaciju bei profesiniu sajungu atstovai; taip pat Europos socialiniu partneriu - UNICE, UEAPME, CEEP bei ETUC atstovai; bei ekspertai. Detalus seminario dalyviu sarašas pridedamas prie ataskaitos kaip priedas.

Seminaro metodologija pasirinkta siekiant užtikrinti maksimalu Lietuvos profesiniu sajungu bei darbdaviu dalyvavima, Europos socialiniu partneriu organizaciju atstovams bei ekspertams inešant „pridedamosios vertes“ indeli. Didele dalis seminario laiko buvo skirta diskusijoms nedidelese darbo grupese, surengiant reguliarias plenarines grįžtamasias ataskaitas bei skiriant atitinkamai laiko bendram sutarimui pasiekti. Siekiant toliau palengvinti ideju bei strategiju kurima bei vystyma, darbas grupese vyko lietuviu kalba, tuo paciu metu užtikrinant „tyluji“ vertima Europos socialiniu partneriu atstovams bei ekspertams. Pilnas vertimas buvo organizuojamas plenariniu sesiju metu.

Be to, siekiant kuo efektyviau išpletoti dvišales diskusijas, susitarimus bei veiksmu planavima, diskusijos vyko trijose darbo grupese: pirmoje dirbo tik profesiniu sajungu atstovai; antroje tik darbdaviu atstovai, o trecios grupes sudetis buvo mišri. Visu triju grupiu darbo rezultatai buvo pristatyti bei aptarti plenarineje sesijoje.

Pirmoji seminario diena buvo skirta nustatyti svarbiausias savybes, veiksmus bei elgsenas, kurie galetu prisideti prie sekmingo Lietuvos socialiniu partneriu isitraukimo i Europos socialini dialoga. Sekmingai suderinus darba grupese, ataskaitinius forumus, ekspertu indeli bei sesijas siekiant bendro sutarimo, dalyviai buvo paskatinti

ARITAKE-WILD

sudaryti trumpa esminių klausimų sąrašą, į kuriuos, jų nuomone, reikėtų atkreipti dėmesį. Antroji diena buvo skirta individualiems socialinių partnerių bei bendrų veiksmų planams išplesti, kurie skirti kiekvienam prioritetiniam klausimui bei kurie pagreitinu pereinamąjį laikotarpį bei kiek imanoma padidintu Lietuvos socialinių partnerių efektyvia veikla Europos socialiniame dialoge.

Šioje ataskaitoje toliau pateikiama seminaro darbotvarkė, taip pat visuose aštuoniuose sesijose bendra darbo apžvalga, bei pridėjant veiksmų planą, kuris buvo galutinai išplestas baigiamosios sesijos metu. Detali susitikimo darbotvarkė pridėta kaip priedas Nr.2, tačiau aštuonių sesijų, iš kurių susidedo seminaras, gali būti apibūdinamos sekanciai;

Bendras sesijos turinys	Sesijos pobudis	
Pirmoji sesija	„Europos socialinio dialogo aiškinimas“	Ekspertų indelis – plenarinė sesija
Antroji sesija	„Sėkmingų organizacijų bei individų formavimas Europos Socialiniam Dialogui“	Darbo grupės
Trečioji sesija	Darbo grupių pristatymai. „Sėkmingų organizacijų bei individų formavimas Europos Socialiniam Dialogui“	Plenarines prezentacijas
Ketvirtoji sesija	„Sėkmingi socialiniai partneriai bei sėkmingi susitikimai“ – tyrimų išvadų pristatymas	Ekspertų indelis – plenarinė sesija
Penktoji sesija	„Savybės, veiksmai bei elgsenos, kurie prisideda prie sėkmingo įsitraukimo į socialinę partnerystę“	Plenarinė sesija skirta bendram sutarimui formuoti
Šeštoji sesija	„Veiksmų plano išvystymas remiantis sutartais prioritetiniais aspektais“	Darbo grupės
Septintoji sesija	Darbo grupių pristatymai. „Veiksmų plano išvystymas remiantis sutartais prioritetiniais aspektais“	Plenariniai pristatymai
Aštuntoji sesija	Diskusijos bei susitarimas dėl specifinių veiksmų planu	Plenarinė sesija siekiant bendro sutarimo

PIRMOJI DIENA (Vasario 17)

Pirmoji sesija (Ekspertu indelis)

Europos Socialinio Dialogo Aiškinimas

Europos Socialinio Dialogo istorija, dalyviai, darbo taisyklės, praktika bei prioritetai buvo apibendrinti formaliuose vieno iš seminaro ekspertu (Alan Wild) bei UNICE Socialiniu Reikalu Vadoves (Therese de Liedekerke) pristatymuose. Šie pristatymai pridedami kaip priedai Nr. 3 bei Nr. 4. Be to, kiekvienas iš Europos socialiniu partneriu atstovu; Walter Cerfeda (ETUC); Lilliane Volozinskis (UEAPME); Inge Reichert (CEEP) trumpai pakomentavo ju organizacijų požiūriu i derybiniu poziciju vystyma skirtumus bei panašumus, taip pat susitarimu pasirašymo procesa bei bendravimo ir igyvendinimo metodus.

Pirmosios sesijos pabaigoje, Lietuvos socialiniams partneriams seminaro eigoje buvo pateikta svarstyti eile specifiniu klausimu:

- Kaip jie surengs nariu diskusijas bei perteiks indeli i konsultacijas?
- Kaip jie paruos technini indeli derybiniam mandatams?
- Kaip jie pasieks, kad šis mandatas butu patvirtintas?
- Kaip jie palaikys tarpusavio ryšius?
- Kaip jie paaiškins kompromisus savo nariams?
- Kaip jie organizuos velesnes proceduras?

Antroji sesija (darbas grupese)

„Sekmingu organizaciju bei individu formavimas Europos Socialiniam Dialogui“

Nacionaliniai atstovai buvo suskirstyti i tris darbo grupes. Du trecdaliai profesiniu sajungu atstovu dirbo „profesiniu sajungu grupeje“; du trecdaliai darbdaviu sudare „darbdaviu“ grupe; o likes vienas trecdalis visu dalyviu sudare „bendraja grupe“. UNICE bei UEAPME atstovai, kartu su vienu iš ekspertu, prisidejo prie darbdaviu organizaciju grupes; ETUC atstovas bei kitas ekspertas prisijunge prie „profesiniu sajungu“ grupes; bei CEEP atstovas kartu su vienu ekspertu prisijunge prie „bendrosios grupes“. Kiekviena grupe iš savo nacionaliniu dalyviu išsirinko pirmininkaujantiji/pranešeja.

Darbo grupems buvo skirta 90 minuciu laiko aptarti sekancius klausimus:

- Ko mums reikia siekiant suburti sekmingas socialinio dialogo organizacijas-partneres, kurios galetu efektyviai prisideti prie Europos Socialinio Dialogo? (Profesiniu sajungu bei darbdaviu organizaciju grupes)
- Kokie veiksmai bei elgsenos budai prisidetu prie musu susitikimu sekmingumo? (Bendroji grupe)

Trecioji sesija (darbo grupes pristatymas)

„Sekmingu organizaciju bei individu formavimas Europos Socialiniam Dialogui“

Trijų grupių pristatymuose buvo minimos sekancios temos:

Profesiniu sąjungų grupė

- Imonės lygio bei nacionalinio lygio socialinis dialogas vyksta palyginti gerai, tačiau sektoriaus socialinis dialogas beveik neegzistuoja;
- Darbdavių asociacijos neturi įgaliojimų sudaryti sektoriaus susitarimų;
- Poreikis glaudžiau koordinuoti trijų profesinių sąjungų centrų darbą;
- Profesinių sąjungų narys mažas;
- Ten, kur pasiekiami susitarimai, jie ne visada įgyvendinami;
- Švietimo bei mokymo programos turi būti orientuotos į atstovų, dirbančių Europos lygiu, darbo kokybės gerinimą;
- Bendru seminaru su darbdavių organizacijų atstovais poreikis siekiant gerinti tarpusavio supratimą;
- Pagalba siekiant tarptautinių organizacijų poreikiu, kad gerinti socialinį dialogą.

Darbdavių organizacijų grupė

- Nacionalinės ekonomikos augimas bei konkurencingumo gerinimas turėtų būti esminiai prioritetai tiek darbdavių organizacijoms, tiek profesinėms sąjungoms;
- Dvi nacionalinės darbdavių organizacijos ne visada laikosi tos pačios pozicijos;
- Darbdavių organizacijos yra palyginti silpnos – tiek narys, tiek finansiniu atžvilgiu;
- Atstovaujamosios organizacijos (darbdavių bei profesinių sąjungų) turi būti apolitiškos;
- Tendencijos krypta link populistinio požiūrio, protekcionizmo;
- Darbdavių organizacijų bei profesinių sąjungų santykiai per dažnai pagrįsti konfliktais;
- Nors darbdavių organizacijų požiūriu koordinavimas kartais sudėtingas, geriau turėtų daugiau nei viena darbdavių atstovaujanti organizacija valstybėje;
- Reikia surasti būdą kaip suburti abiejų šalių atstovus, siekiant abipusiai naudingų būdų išspręsti bendras problemas bei siekti bendro tikslo.

Bendra grupė

- Prieš prasidedant deryboms, darbdaviu bei profesiniu sąjungų grupės turi susitarti dėl vieningo mandato, vietoj to kad gincytis tarpusavyje derybų metu;
- Šalys turi išmokti siekti kompromiso, vietoj to kad eilini karta nepavyktu susitarti dėl tam tikro klausimo dėl nesutaikomo pozicijų;
- Kartais socialiniai partneriai nėra pakankamai kompetetingi, taigi mokymas yra labai aktualus, ypač Europos teisės aktu srityje;
- Socialiniams partneriams reikia skirti daugiau dėmesio bei pastangų neformaliems santykiams bei susitikimams;
- Kai susitarimai jau pasiekti, esmė yra jų įgyvendinimas, kas šiuo metu dažnai yra tiesiog užmirštama;
- Darbo kodekso bei kitų teisės aktu nuostatos turėtų būti formuluojamos taip, kad labiau skatintų socialinių partnerių susitarimus;
- Darbdaviams nepakanka motyvacijos derėtis su profsąjungomis, kadangi darbo kodeksas per daug normatyvinis ir nelankstus. Kai darbdaviai derasi su profsąjungomis, tai labiau panašu į labdara negu į abipusę naudą siekimą;
- Tiek darbdavių organizacijoms, tiek profsąjungoms reikia daugiau narių.

Ketvirtoji sesija (Ekspertų indėlis)

„Sėkmingi socialiniai partneriai bei sėkmingi susitikimai“ – tyrimo išvadu pristatymas

Vienas iš seminaro ekspertų (Alan Wild) pristatė nedidelio tyrimo projektą, įgyvendinto būtent šiems nacionaliniams seminarams surengti, išvadas. Keturiolikai šiuo metu Europos Socialiniame Dialoge dalyvaujantių narių, aštuonioms profesinėms sąjungoms bei šešioms darbdavių nariams iš „Europos penkioliktuko“ buvo užduoti sekantys klausimai, susiję su organizacinėmis „mažiau“ ir „daugiau“ sėkmingomis organizacijų charakteristikomis, o taip pat ir su „mažiau“ ir „daugiau“ sėkmingais individu veiksmais bei elgsenomis.

Ar jus galėtumėte nurodyti, remiantis jūsų patirtimi, sėkmingo socialinio partnerio Europos lygiu savybes? Gal galėtumėte išvardinti tris arba keturias sėkmingos socialinių partnerių organizacijos savybes?

Ar jus galėtumėte nurodyti, remiantis jūsų patirtimi, mažiausiai sėkmingo socialinio partnerio Europos lygiu savybes? Gal galėtumėte išvardinti tris arba keturias mažiausiai sėkmingos socialinių partnerių organizacijos savybes?

*Kitas aspektas yra elgsenos. Gal galėtumėte nurodyti svarbiausius veiksmus bei elgsenos būdus, kurie lemia **individu** sėkmę ar nesėkmę Europos socialiniame dialoge?*

*Ar galite nurodyti tokius elgsenos būdus ar veiksmus, kurie lemia konkrečių **nacionalinių delegacijų** (darbdavių bei profesinių sąjungų kartu) sėkmę ar nesėkmę?*

ARITAKE-WILD

Šios sesijos tikslas buvo suteikti dalyviams galimybę peržvelgti savo diskusijas bei treciosios ir ketvirtosios sesijos pristatymus, individu iš skirtingu valstybiu, dalyvavusiu Europos Socialiniame Dialoge daugeli metu, žiniu bei patirties kontekste. Pilnas pristatymas pridedamas šios ataskaitos kaip priedas Nr. 5.

Tyrimo metu buvo nustatyti sekantys faktoriai.

„Sėkmingiausių“ socialinių partnerių organizacijų apibūdinimas	„Mažiausiai sėkmingų“ socialinių partnerių organizacijų apibūdinimas
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizacija rimtai atsižvelgia į socialinį dialogą; ✓ Organizacija paskiria vieną ar du žmones, nustatydamą jiems aiškia atsakomybę socialinio dialogo srityje; ✓ Atstovavimo testinumas; ✓ Tiketini atstovai nacionaliniu lygiu – bet turi būti aiškus atskyrimas tarp nacionalinio bei Europinio vaidmenų; ✓ Tvirti ryšiai tarp nacionaliniu ir tarptautiniu veiksmu; ✓ Aiškus igaliojimo kurimo procesas; ✓ Aiškus atskaitomybės procesas; ✓ Susitarimų įgyvendinimo procesai; ✓ Pakankamu išteklių skyrimas veikimui – ypatingai administraciniu, tyrimu bei IT ištekliu; ✓ Pastovus Briuselio dalyvavimas. 	<ul style="list-style-type: none"> X Susidomėjimo ar prioriteto socialiniam dialogui stoka; X Aiškumo stoka tame, kas atstovaus organizaciją; X Nera valdžios delegavimo – reikia kreiptis „atgal“ dėl pernelyg didelio skaičiaus sprendimų; X Mažas patikimumas asmenų, atsakingu nacionaliniu ar Europos lygiu; X Pasikeitimai atstovavime nuo vieno susitikimo iki kito; X Procesas nebuvimas norint suformuoti aišką igaliojimą, pasiekti atskaitomybę ar išpareigojimą įvykdymą; X Politiškai priklausomos organizacijos/pozicijos – partijų - politikų itaka/nepriklausomumo stoka; X Silpnas apsirūpinimas elektroninės komunikacijos priemonėmis; X Matomumo Briuselyje stoka

„Sėkmingiausių“ individų veiksmai/elgsenos būdai	„Mažiausiai sėkmingų“ individų veiksmai/elgsenos būdai
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Susidomėjimas dalyku ir motyvacija; ✓ Pasiruošimas nagrinėti ir mokytis; ✓ Kantrybė!!! ✓ Užsienio kalbos mokėjimas (angli arba prancūzų); ✓ Labiau klausymas nei informacijos perdavimas; ✓ Darbas su tais, kurie gali sutikti ar nesutikti už susitikimu ribų – 10% viduje 90% už ribų; ✓ Stiprus tinklas – kitos valstybės ir Europos institucija; ✓ Kultūrinė samone ir jautrumas; ✓ Isisamoninimas sąlygu, kurios taikomos kiekvienoje iš valstybių; ✓ « Kitos » nacionalinės delegacijos požiūriu isisamoninimas; ✓ Geri IT įgūdžiai; 	<ul style="list-style-type: none"> X Neturėjimas kolektyvinių derybų patirties; X Kalbų mokėjimo trukumas; X Susidomėjimo stoka; X Politiniai operatoriai; X Nesažiningumas; X Nacionalistiniai požiūriai; X Kalbėjimas tik dėl to, kad asmens vardas būtų užfiksuotas protokole; X Nemokejimas dirbti Internete; X Negalėjimas efektyviai palaikyti ryšių už susitikimo ribų; X Ryšių glaudumo su kitais nacionaliniais socialiniais partneriais stoka; X darbuotojai « nuo 9 iki 5 »

Penktoji sesija (sesija skirta bendram sutarimui pasiekti)

„Savybes, veiksmai bei elgsenos, kurie prisideda prie sėkmingo ištraukimo į socialinę partnerystę“

Kiekvieno individo buvo paprašyta apgalvoti, remiantis ketvirtosios bei penktosios sesijų išvadomis, kuriuos aspektus jie mano esant svarbiausiais. „Tour de table“ pratimo metu, kuriame dalyvavo nacionaliniai veikėjai, buvo sudarytas sekanciu aspektu „ilgasis sąrašas“. Pateiktas sąrašas yra būtent tas, kuris buvo sudarytas susitikimo metu. Jis sudarytas ne pagal prioritetines kryptis, o tiesiog atspindi tą tvarką, kuria buvo paminėtos temos.

- SUSITARIMAI TARP PROFESINIŲ SAJUNGŲ BEI DARBDAVIŲ ORGANIZACIJŲ DAŽNIAUSIAI SUDAROMI TRIŠALIŲ PAGRINDŲ. TURI BUTI ĮGYVENDINTOS DVIŠALIO BENDRADARBIAVIMO PROCEDUROS;
- PROFSAJUNGOS BEI DARBDAVIŲ ORGANIZACIJOS TURI APIBRĖŽTI BENDRO INTERESO SRITIS;
- ATLYGINIMU/UŽIMTUMO KLAUSIMAI YRA LABAI SVARBUS PROFSAJUNGOMS, TACIAU SIEKIANT KONKREČIŲ REZULTATŲ, ESMINIS YRA EFEKTYVUS ĮGYVENDINIMAS;
- TURI BUTI ĮMĖTOS PRIEMONĖS DEL ŠEŠELINĖS EKONOMIKOS;
- DARBDAVIŲ ORGANIZACIJOS TURI SKIRTI DAUGIAU DEMESIO ATLYGINIMU BEI DARBO UŽMOKESCIO KLAUSIMAMS;
- TIEK DARBO PROCEDUROS, TIEK MOKYMAI TURI BUTI PATOBULINTI, JEI SIEKIAMA EFEKTYVIAI ĮSITRAUKTI Į ES REIKALUS;
- PROFESINIŲ SAJUNGŲ ĮVAIZDIS DARBDAVIŲ ORGANIZACIJŲ ATŽVILGIU VISADA YRA NEIGIAMAS;
- PROFESINĖS SAJUNGOS BEI DARBDAVIŲ ORGANIZACIJOS TURI DIRBTI DAUGIAU SURANDANT BENDRUS TIKSLUS;
- SIEKIANT EFEKTYVESNIO SOCIALINIO DIALOGO, REIKALINGI LABIAU GERANORIŠKI BEI KOMPETENTINGI DERYBININKAI;
- VISU LYGIU KOLEKTYVINIAI SUSITARIMAI TURI NUMATYTI KIEKVIENOS ŠALIES TEISES;
- PROFSAJUNGOS NETURI TEISININKŲ, KONSULTANTŲ, ETC., KURIE PADETŲ JOMS TAIP PAT DARBDAVIŲ ORGANIZACIJOS. JIE NETURETŲ NAUDOTIS ŠIA SITUACIJA;
- VYRIAUSYBĖ KARTAIS NUSPRENDŽIA KĄ KAŽKA VISIŠKAI SKIRTINGO, NEI TARTASI SU SOCIALINIAIS PARTNERIAIS;
- ABU PUSĖS TURI LABIAU ATSIŽVELGTI Į KIEKVIENOS IŠ JU PADETI BEI ĮSIVAIZDUOTI SAVĖ KITOS PUSĖS VIETOJE;
- IŠ ABIEJŲ PUSIŲ REIKALINGA MOTYVACIJA BEI PASTANGOS, KAI IKI ŠIOL DAUGIAUSIA INICIATYVOS YRA IŠ PROFSAJUNGŲ PUSĖS;
- REIKIA DAUGIAU NEFORMALIŲ SUSITIKIMŲ SIEKIANT PASITIKEJIMO SAVIMI BEI PARTNERIAIS;
- REIKIA DIRBTI KARTU IR KUO MAŽIAU LAIKO SKIRTI VIENAS KITO KALTINIMAMS;
- REIKALINGAS ABIPUSIS SUPRATIMAS SIEKIANT SEKMINGO SOCIALINIO DIALOGO;
- POREIKIS IDENTIFIKUOTI DAUGIAU SALYCIO TAŠKŲ, KAD SUARTINTI ABU PUSĖS, VIETOJ TO KAD JAS ATITOLINTI VIENA NUO KITOS
- POREIKIS GERINTI BENDRADARBIAVIMĄ KIEKVIENOJE GRUPEJE BEI TARP ABIEJŲ ŠALIŲ;
- POREIKIS ĮSIVAIZDUOTI SAVĖ KITOS ŠALIES VIETOJE;
- POREIKIS PASIULYTI TAI, KAS GALI BUTI ĮGYVENDINTA REALYBĖJE;
- POREIKIS SUPRASTI, KAD TRIJUOSE DISKUSIJŲ LYGIUOSE (NUOMONIŲ, DISKUSIJŲ, SPRENDIMŲ PRIĖMIMO) REIKALINGAS KOMPROMISAS;
- SOCIALINIS DIALOGAS BEI SOCIALINIAI PARTNERIAI YRA PRIVALOMI, TURI EGZISTUOTI TESTINUMAS, O TAIP PAT TURI BUTI ATKREIPTAS DEMESYS Į ŠIUO METU EGZISTUOJANTI ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ TRUKUMĄ;
- SOCIALINIS MODELIS TURI SUKURTI GERESNĮ VALDYMĄ PER

SOCIALINI DIALOGA. MES NETURIME PAMIRŠTI KAD KITOS TAUTOS
TAIP PAT TO IŠ MUSU REIKALAUŠ;

- KREIPTIS I KITAS TARPTAUTINES ORGANIZACIJAS REKOMENDACIJU
DEL TAM TIKRU KLAUSIMU, ŠI PATIRTIS GALI IŠSPRESTI KAI
KURIAS PROBLEMAS IR TO REZULTATE, LIETUVA BUS GERIAU
ATSTOVAUJAMA

Vėliau, nacionaliniu dalyviu "tour de table" eigoje, ekspertai buvo paprašyti išreikšti savo požiūrius dėl to, ka jie mane esant svarbiausiais prioritetais Lietuvos socialiniams partneriams. Šioje trumpoje sesijoje, ekspertai bei Europos lygio socialiniai partneriai pabrėžė sekancius aspektus;

- Europos lygiu kartais socialiniai partneriai privalo kai kuriais klausimais "susitarti dėl nesutarimų". Vietoje to, kad žiūrėti į nesutarimus kaip į katastrofą, jie turi eiti pirmyn remdamiesi bendromis temomis;
- Bendravimas yra esmė, jus negalite per daug konsultuoti su savo nariais;
- Nėra vieningo būdo sukurti mandata. Dėl susitartų pozicijų gali būti išreikšta nacionaliniu lygiu; naudojant regionini bei sektorini komitetus; arba socialiniu reikalų/politikos komitetus;
- Šalių pasitikejimas auga kuomet pasiekiamas susitarimas. Stiprinant santykius tarp abiejų šalių, valstybė bus efektyviau bei geriau atstovaujama ES.

Eksperto iš Airijos buvo paprašyta paaiškinti, kaip jo valstybėje buvo kuriamas bei išlaikomas sėkmingas socialinis dialogas;

- Daugybė neformalių kontaktų tarp grupių, mažoje valstybėje, užmegzti partnerystės kontaktus neturi būti sunku;
- Taip pat vyksta ir formalūs susitikimai, jis pacitavo Nacionalinės Ekonominės Socialinės Tarybos, kuri nustato darbotvarkes, pavyzdį;
- Vyriausybė vaidina svarbų vaidmenį kaip darbdavys ir dialogo iteisintoja;
- Mokestiniai klausimai taip pat vaidina svarbų vaidmenį nacionaliniu susitarimu testinimo srityje, kurie buvo pasiekti tarp socialiniu partneriu, pradėdant nuo 1987 metų Airijoje. Vyriausybė buvo pasiruošusi sumažinti baudžiamąsias priemones apmokestinimu srityje (52proc.) siekiant mažinti atlyginimus bei srityje dėl susitarimų kontroliuojančių viešąsias išlaidas.

Šios bendros diskusijos rezultate, kiekvienas iš nacionaliniu dalyviu buvo paprašytas išrinkti tris aspektus iš mineto "ilgojo sąrašo", kuriuos jie pageidavo aptarti bei ties kuriais apsistoti sekancia darbo diena. Šio labiau koncentruoto "tour de table" pagalba buvo sutarta dėl trijų sričių;

Santykių vystymas	Nustatyti bendrą viziją, tikslus, abipusį pasitikejimą bei pagarbą
Struktūrinis apibrėžimas	Nustatyti reguliuotina darbo kartu procesą/procedūrą/ taisykles
Bendro sutarimo siekimas	Aiškios pozicijos bei aiškius mandatus

Per vieną naktį placios sritys buvo pavestos specifiniais uždavimais bei išverstos darbo grupėms.

ANTROJI DIENA (Vasario 18)

Šeštoji sesija (Darbo grupės)

Veiksmų plano vystymas:

ARITAKE-WILD

Trys darbo grupės; velgi, viena profsajungu grupė, viena darbdaviu grupė ir viena bendra grupė, kurioms buvo skirtos trys valandos, siekiant pateikti atsakymus į sekancius klausimus;

„Gera valia paremta gera praktika“

Sukurkite specialų veiksmų planą jūsų organizacijai (arba bendrai), atsižvelgiant į kiekvieną iš šių aspektų:

1. Kokiu veiksmu mes imsimes, individualiai arba bendrai, siekiant sukurti abipusę pagarbą bei supratimo atmosferą?
2. Kokius isteigsime procesus bei darbo praktikas, siekiant užtikrinti efektyvia dvišalę diskusiją bei efektyvų Europos Socialinį Dialogą?
3. Musų grupėje (profsajungu ar darbdaviu), kokie procesai bus sukurti siekiant sutarimo dėl Europos masto klausimų (pavyzdžiui, mandato nustatymas bei įgyvendinimas)?

Kiekvienam aspektui, kad pasiektumėte jūsų tikslus, numatykite darbotvarkę laiko atžvilgiu.

Kiekviena grupė turėjo paskirti grupės pirmininką/pranešėją, o ekspertai buvo paskirstyti grupėse panašiu būdu, kaip ir prieš tai aprašytoje trečiojoje sesijoje.

Kiekvienos grupės buvo paprašyta spresti tik du klausimus;

- Bendroji grupė sprendė „pirma“ bei „antra“ aspektus;
- Darbdaviu organizacijos bei profsajungu grupės turėjo spresti aspektus „trys“ bei „keturi“.

Septintoji sesija (darbo grupių pranešimai)

Veiksmų plano išvystymas

Grupių pranešėjai pristatė sekancius atsiliepimus iš savo darbo sesijų;

Bendroji grupė

Abipuse pagarba bei supratimas

- Reikia sukurti palankia žmogiška atmosfera mandagumo, punktualumo pagalba, atsižvelgiant į visas smulkmenas, galincias kelti itampa;
- Svarbu paskatinti jaunos žmones dometis;
- Reikia rengti daugiau neformaliu susitikimu;
- Svarbu nustatyti socialiniu partneriu panašumus;
- Gerinti supratima apie tai, kas apskritai yra socialiniai partneriai;
- Buti pasiruošus tam, ko tiketis istojus į Europos Sąjunga;
- Surengti vienos arba dviejų dienu seminara prieš gegužes 1 diena, siekiant pasidalinti patirtimi su kitomis ES valstybėmis bei išreikšti Lietuvos socialiniu partneriu požiūrius vidutines trukmes veiksmu programoje.

Procesai/struktūros siekiant užtikrinti Europos socialini dialoga

- Vystyti derybinio elgesio supratimo lygi – Europos bei Lietuvos lygiu;
- Tobulinti derybas gerinant priėjimą prie svarbiu ekonominiu duomenų/pranešimu;
- Tobulinti socialiniu partneriu suradimo proceso sektoriniu lygiu;
- Apibrežti procesus užtikrinant šaliu atstovavima;
- Apibrežti proceso regioninio lygio problemu sprendimui;
- Tobulinti sutarimo siekimo proceso kai grupes susitinka.

Darbdaviu grupė

Abipuse pagarba bei supratimas

- Socialinis dialogas jau egzistuoja ES, mes turime išmokti žaidimo taisykles siekiant žaisti efektyviai;
- Privaloma gerbti profsąjungas bei surasti kuo daugiau salycio tašku;

Sutarimo didinimo proceso/struktūros vystymas darbdaviu grupėje

- Reikia apibrežti mechanizmus, siekiant tobulinti diskusija bei darbo santykius, sukuriant sutarima tarp darbdaviu;
- Surasti kompetentingus ekspertus, pageidautina verslo žmones, kurie yra susidure su panašiais dalykais;
- Itraukti sutarimo formavima bei atstovavima Briuselyje į ateinancio abiejų konfederacijų „Prezidiumo susitikimo“ darbotvarke;
- Svarbu skleisti informacija imonems, kurias jie atstovauja – istojus bus informacijos antpludis;

Profsajungu grupe

Abipuse pagarba bei supratimas

- Naudokites mandagumu bei pagarba bendraujant su organizacijomis bei kitais socialiniais partneriais;
- Supraskite kaip bendrauti skatinant supratima;

Sutarimo didinimo proceso/struktūros vystymas profsajungu grupeje

- Apibrezti, kokios yra reikalingos priemonės bei procedūros profsajungose sutarimo didinimui bei dialogui;
- Tobulinti žinias apie šalies ekonomine situacija;
- Gabumu, kompetencijos, mokymo abiems socialiniams partneriams vystymas;
- Vystyti apskrito stalo diskusijas tarp socialiniu partneriu susitikimu;
- Tobulinti neformalu bendravima;
- Naudotis kompromisais siekiant progreso visuose lygiuose, tiek vietiniu, tiek nacionaliniu;
- Nustatyti bendrus siekius bei prioritetus;
- Stengtis išpletoti mechanizmus, kuriu pagalba butu galima bendrauti kuo efektyviau;
- Kolektyviniai veiksmai: socialiniai partneriai turetu atvykti i derybas su suformuotomis nuomonemis;
- Kiekvienas profesiniu sajungu centras turetu paskirti po koordinatoriu, kuris butu atsakingas už ju tarpusavio santykius, už informacijos surinkima bei pasidalijima ja – tam apibrezti savalaikiškuma;
- Apibrezti procesa, nustatant laiko tarpus siekiant maksimizuoti konsensusa del profsajungu nuomonių del Europos reikalu, bei procesus, siekiant spresti klausimus, del kuriu nuomones išsiskiria;
- Apibrezti bendravimo procesus.

Aštuntoji sesija (sutarimo didinimo sesija)

Veiksmu plano parengimas

Diskusiju del darbo grupiu pristatymu metu plenarineje sesijoje, buvo sutarta kad veiksmu planai galetu buti parengti del prioritetiniu klausimu. Veiksmu planai turetu paskirstyti atsakomybe tarp keturiu seminare dalyvaujanciu grupiu: profsajungu, darbdaviu, bei bendru socialiniu partneriu grupiu. Susitikimo metu buvo aptarta eile svarbiu klausimu, susijusiu vien tik su nacionaliniais interesais. Jie bus itraukti i ataskaita, taciau nebus veiksmu plano dalimi.

Buvo susitarta, kad formalus veiksmu planas, išvystytas seminaro metu, turi buti tiek sukoncentruotas, tiek realiai pasiekiamas. Buvo pažymeta, kad daugelis ideju, esanciu aukščiau išdestytoje darbo medžiagoje yra vertos testi bei neturetu buti užmiršti.

Del sekanciu veiksmu susitare visos šalys:

Veiksmu planas		
<p><i>Profesines sąjungos</i> Isteigti mechanizma, siekiant suartinti atskiru profsąjungu centru požiūrius, kad pagelbėti nustatant bendras pozicijas dėl Europinių klausimų. Numatyta, kad į šį procesą bus įtrauktas specialiu koordinatorių paskyrimas bei susitarimas dėl specialios darbotvarkės peržiūros bei patvirtinimo.</p> <p>Organizuoti mokymus bei tobulinimus atstovams, įskaitant klausimus dėl Lietuvos ekonominio vystymosi, Europos Sąjungos teisinio paveldo (acquis), pozityvaus bendradarbiavimo bei derybų praktikos.</p>	<p><i>Darbdavių organizacijos</i> Siūlyti kovo mėnesio LPK bei LVDK susitikimuose isteigti bendrą darbo grupę dėl Europos Sąjungos klausimų. Prezidiumo diskusijų rezultate dvi organizacijos susitiks bei susitars dėl tolesnio klausimo. LPK bei LVDK ištirs galimybę isteigti atstovų Briuselyje pareigybes, siekiant palengvinti jų darbą ES klausimais bei palengvinti kontaktus su ES veikejais (Komisija, Parlamentu, UNICE, UEAPME, etc)</p>	<p><i>Bendri nacionalinių socialinių partnerių veiksmai</i> Įgyvendinti daugiau reguliarių neformalių kontaktų tarp formalių susitikimų, dėl ES klausimų. Surengti bendrą seminarą, siekiant peržiūrėti Europos Socialinio Dialogo darbotvarkę esančius klausimus, dalyvaujant ETUC, UEAPME, bei CEEP.</p> <p>Individualiai: deti asmenines pastangas siekiant gerinti žmogišką atmosferą diskusijų metu; suprasti kitos šalies požiūrius ir perspektyvas; bei nustatyti bendrus aspektus, vietoj tojų kad susitelkti ties skirtumais.</p>

DARBOTVARKES PROJEKTAS

Bendras Europos Socialiniu Partneriu Organizaciju Projektas:
 „Centrines ir Rytu Europos šaliu dalyvavimas Europos socialiniame dialoge:
 Kokie yra socialiniu partneriu poreikiai?“

Nacionalinis seminaras Nr.2

Atvykimas: Viešbutis Radisson SAS Astorija, Didžioji g. 35/2, Vilnius, Lietuva

Data: 2004m. vasario 17 ir 18d.

PIRMOJI DIENA

Vasario 17d., antradienis

09.00 – 09.30	Registracija		
09.30 – 10.00	Prisistatymas ir pasveikinimas	Plenarinis	
10.00 – 10.45	„Europos socialinio dialogo aiškinimas“	Plenarinis	P. Alan Wild
10.45 – 11.00	Kavos pertraukele		
11.00 – 13.00	Trys vienu metu dirbancios darbo grupes; 1 grupe „Ka mes turime padaryti, kad sukurti sėkmingai veikiančias socialinio dialogo partneres organizacijas, kurios būtų pajėgios efektyviai prisidėti prie Europos socialinio dialogo?“ – profesiniu sąjungų grupe. 2 grupe „Ka mums reikia padaryti kad sukurtume sėkmingas socialiniu partneriu organizacijas nacionaliniu lygiu, kurios būtų pajėgios efektyviai prisidėti prie Europos socialinio dialogo?“ - darbdavių grupe 3 grupe „Kokie yra tie veiksmai ir elgesys, kurių dėka mūsų bendri susitikimai būtų kaip galima labiau sėkmingi?“ – bendra profesiniu sąjungų ir darbdavių grupe		
13.00 – 14.00	Pietų pertrauka		
14.00 – 15.00	1, 2 ir 3 grupių pranešimai	Plenarinis	
15.00 – 15.15	Kavos pertraukele		
15.15 – 16.00	Tyrimo pristatymas; „Sėkmingi socialiniai partneriai ir sėkmingi susitikimai – mokomosios patirties“	Plenarinis	
16.00 – 18.00	Bendra diskusija bei susitarimas dėl būdų, veiksmų bei elgesio modelių, kurie prisidėtų prie mūsų sėkmingo ištraukimo į socialinę partnerystę	Plenarinis	
18.00	Uždarymas ir pranešimai	Plenarinis	
	Vakaro programa sutinkamai su pranešimais		

ANTROJI DIENA

Vasario 18d., antradienis

09.00 – 12.00 Kavos pertraukele 10.30	<p>Trys vienu metu dirbancios darbo grupes;</p> <p>4 grupe „Remiantis vakar dienos išvadamis – kokie yra klausimai ties kuriais turime dirbti, kad musu organizacijos taptu kiek imanoma efektyvios Europos lygio socialiniame dialoge?“ – profesiniu sajungu grupe.</p> <p>5 grupe „Remiantis vakar dienos išvadamis – kokie yra klausimai ties kuriais turime dirbti, kad musu organizacijos taptu kiek imanoma efektyvios Europos lygio socialiniame dialoge? Kokiu konkrečiu veiksmu turime imtis?“ – darbdaviu grupe</p> <p>6 grupe „Remiantis vakar dienos išvadamis – kokie yra klausimai ties kuriais turime dirbti kad musu isitraukimas i Europos socialini dialoga butu sėkmingas? Kokiu konkrečiu veiksmu turime imtis?“ - bendra profesiniu sajungu ir darbdaviu grupe</p>	Darbo grupes	
12.00 – 13.00	4, 5 ir 6 grupiu pranešimai	Plenarinis	
13.00 – 14.00	Pietus		
14.00 – 16.30 Kavos pertraukele numatoma 15.00	Diskusijos ir susitarimai del esminių klausimų ir konkrečių veiksmų, kurių individualiai bei kartu imsis profesinės sąjungos ir darbdaviai	Plenarinis	
16.30 – 17.00	Baigiamieji pastebėjimai	Plenarinis	